

... kartlegge landet ... målestokk

DAGBOKSOPTEGNELSER
AV
INGENIØR BERNHARD H. LUNCKE
TOPOGRAF VED DEN NORSKE SVALBARDEKSPEDISJON 1925.

... nr. 539 ... plater

... Svesbukta rett ... proviant og utstyr ... på stranden

... av svenskene til å ... inn der.

... med proviant ... Pålaja- ... Kjellströmviken

I. PLAN. ASSISTENTER. UTSTYR.

Planen for mitt partis arbeide var å kartlegge landet mellom Kjellstrømdalen og Reindalen, for konstruksjon i målestokk 1:50 000.

Jeg hadde med 2 assistenter:

JENS EGGVIN, stud.real., Lofoten.

NILS R. HEYERDAHL, løytnant, Oslo.

Vårt utstyr var følgende:

1 liten robåt, 1 firemannstelt med 3 presenninger, 3 soveposer, 1 primus, kjøkkenutstyr, spisestell, 3 par ski med staver, 1 haglgevær (privat), petroleum, proviant for 55 dager, den bestod av hermetikk, poteter, brød, kavring, smør, hermetisk melk, tørret frukt, havregryn, hvetemel m.m.

Til kartleggingen benyttet jeg tachymeter nr. 539 med tilhørende fotografiapparat 9x12. Jeg hadde med 25 dus. plater Agfa Chromo Isorapid.

II. DAGBOKSOPTEGNELSER.

Onsdag, 8. juli. "Farm" ankret op i Sveabukta rett ut for kaien kl. 10.15 formiddag. Vi bragte i land proviant og utstyr for ing. KOLLER og mitt parti og reiste begge teltene på stranden ved svenskens båtnaust.

Torsdag, 9. juli. Fikk tilladelse av svenskene til å benytte naustet som proviantlager, og bragte våre saker inn der.

Fredag, 10. juli. Begge partier gikk med proviant op gjennom Kjellstrømdalen og la ned et depot litt vestenfor Pålsjøbreens front. To av assistentene forsøkte å ro opover Kjellstrømelven

med den minste båten, men måtte opgi det da elven var for grunn.

Lørdag, 11. juli. Korrigererte instrumenter. Assistentene rodde innerst i Braganzabukta med en del proviant.

Søndag, 12. juli. Fortsatte kerreksjonen av instrumentene, måtte blandt annet slipe av knastene i fotografiapparatet.

Mandag, 13. juli. Tåke i høiden. Jeg skiftet plater i kassetene.

Tirsdag, 14. juli. Været bedret sig ut på dagen, og kl. 3 eftermiddag drog vi avgårde på den første topptur. Observerte i Le 1 og Le 2 på Liljevalchfjellet og bygget en varde. På slutten blev vi sjenert av tåke og yr.

Onsdag, 15. juli. Tilbake til leiren kl. 2 morgen, og sov til utpå eftermiddagen. Startet igjen kl. 3. Observerte i Le 3 og Le 4 og bygget to varder. Den gunstigste betydning for fotografering i Kjellströmdalen hadde vi om eftermiddagen, hvorfor vi gjerne startet sent på dagen. Kl. 2 om natten traff vi Dr. FUCHS på Ortbreen. Han var ute på tur alene og kun utstyrt med isøks og fotografiapparat.

Torsdag, 16. juli. Tilbake til leiren kl. 4 formiddag. Sov til kl. 1, da regnet det og toppene lå i tåke. Jeg innrettet mørkekammer og fremkalte plater i svenskenes potetkjeller.

Fredag, 17. juli. Klarvær. Startet kl. 10 formiddag, gikk over den nordre del av Høganæsbreen til Kolhammaren og observerte i Le 5 og Le 6 og bygget to varder.

Lørdag, 18. juli. Ikke observasjonsvær. Regn, og om aftenen sterk vind.

Søndag, 19. juli. Tåke i høiden og litt regn. Tok en tur med båten og besøkte ing. KOLLERS leir øst for Credners Moréne. Om aftenen var ing. KOLLER og jeg på besøk i Sveagruvan og spiste af-

tens der.

Mandag, 20. juli. Tåke og yr.

Tirsdag, 21. juli. Tåke i høiden. Gjorde i stand skiene for å benytte dem på neste tur innover Håganæsbreen. Provianterte for 14 dager og belavet oss på å flytte leir ved høivann litt over midnatt, men da regnet det slik at vi opgav det. Vårt telt viste sig å være temmelig dårlig, regnet slog igjennem og soveposene blev gjennomvåte.

Onsdag, 22. juli. Brøt leir ved Sveagruvan og flyttet pr. båt innerst i Braganzabukta hvor vi slog leir ikke langt fra kysten rett syd for Håganæsbreen. Det var da høivann og klokken ca. 3 eftermiddag.

Torsdag, 23. juli. Tåke i høiden. Intet observasjonsvær.

Freitag, 24. juli. Fremdeles tåke. Assistentene tok en tur til Sveagruvan for å hente forskjellig vi trengte og for å spørre efter post.

Lørdag, 25. juli. Gode værutsikter. Startet kl. 10 formiddag, tok skiene med. Observerte i Le 7, et fjell med en skarp egg og en rekke søiler nordøst for Kolhammaren, bygget varde. Fortsatte videre nordover for å ta stasjoner på sneskavlen, men blev da møtt av tåken som hindret videre arbeide. Kom tilbake til leiren kl. 11.30 aften.

Søndag, 26. juli. Noget dissig luft, ellers gode værutsikter. Startet kl. 12 middag, men kom ikke lengere enn halvveis op på breen, da vi blev overfalt av snevær og tåke, og vi hadde da intet annet å gjøre enn å returnere.

Mandag, 27. juli. Snebyger og regn, tåke i toppene. HEYERDAHL gikk til Sveagruvan efter brød.

Tirsdag, 28. juli. Fremdeles tåke.

Onsdag, 29. juli. Samme vær. EGGVIN hentet parafin.

Jeg tok en rekognoseringsstur op gjennom Kjellströmdalen.

Torsdag, 30. juli. Tåken lettet og vi startet kl. 1

eftermiddag, gikk over Gruvbreen til Skollfjellet. Det var en drøi tur, og vi måtte stadig gå i taug. Men føret var utmerket, og vi kunde benytte skiene for det meste. Observerte i Le 8 og bygget varde der, tok dessuten fotostasjonene Le 9 og Le 10 på sneskavler.

Fredag, 31. juli. Tilbake til leiren kl. 9 formiddag

etter å ha vært ute i 20 timer.

Lørdag, 1. august. Startet kl. 8 formiddag, gikk forbi

Helsingborgbreen til Trollstadet og observerte i Le 11, Le 12 og Le 13 og bygget to varder. På Trollstadet 767 m.o.h. tok jeg billede av en rype med 11 kyllinger.

Søndag, 2. august. Tilbake til leiren kl. 2 morgen.

Om eftermiddagen tok vi hver vår bør proviant og gikk til Pålsjøbreen og så ut en passende ny leirplass ca. 7 km. lenger op i Kjellströmdalen.

Mandag, 3. august. Tåke i høiden. Flyttet leir.

Tirsdag, 4. august. Det klarnet op, og vi startet

kl. 10.30 formiddag. Observerte i Le 14, men var en lang stund sjenert av tåke. Tok siden Le 15 på Nabben. Høieste topp består her av en ca. 10 m. høi stensøile med et litet platå hvor der såvidt var plass til en mann. Jeg bandt et taug om livet, og assistentene holdt mig under observasjonen og vardebyggingen. Grunnen til at jeg ofret så meget på dette punkt var, at det er meget markant og ikke lot sig erstatte med bistasjoner.

Onsdag, 5. august. Tilbake til leiren kl. 3 morgen

etter 16½ times tur. Sov til om aftenen.

Torsdag, 6. august. Startet kl. 1.50 morgen. Fulgte

Pålsjøbreen til Mefarfjellet, videre langs Vegabreen og besteg fjellet

vest for denne, en til dels meget vanskelig opstiging. Observerte i Le 16, Le 17 og Le 18 og bygget 3 varder. Kl. 5 eftermiddag så jeg SOLHEIM og SARTORIUS på topp. På hjemturen hadde vi tett tåke.

Fredag, 7. august. Tilbake til leiren kl. 2.50 morgen etter 25 timers tur.

Lørdag, 8. august. Tåke. Vi gikk alle tre til Braganza etter proviant. På tilbakeveien traff vi SARTORIUS og SOLHEIM som kom på besøk til vår leirplass.

Søndag, 9. august. Tåke i høiden. Gikk på besøk til SOLHEIM og SARTORIUS som hadde leir mellom Lundströmdalen og Reindalen. Vi så to rein innerst i Lundströmdalen på nordsiden av elven.

Mandag, 10. august. Fremdels tåke.

Tirsdag, 11. august. Lettere vær. Vi startet kl. 10.30 formiddag, observerte og bygget varde i Le 19 på Mefarfjellet, gikk videre til Le 20, men der var der allerede kommet tåke. Ventet i to timer, men da der fremdeles ikke var tegn til bedring, drog vi hjem.

Onsdag, 12. august. Tåke.

Torsdag, 13. august. Fremdeles tåke. HEYERDAHL gikk til Braganza etter poteter.

Fredag, 14. august. Tåke. Om aftenen tok vi en sprit-toddy for derved å feire høitideligheten ved Norges offisielle overtagelse av Svalbard.

Lørdag, 15. august. Samme vær.

Søndag, 16. august. Fremdeles tåke. Fikk besøk av ing. SARTORIUS og HAFFNER.

Mandag, 17. august. Tåke.

Tirsdag, 18. august. Opklarende vær. Startet kl. 6.30 formiddag. Observerte i Le 20, Le 21 og Le 22 og bygget to varder. Tilbake til leiren kl. 9.30 aften.

Onsdag, 19. august. Startet kl. 1 eftermiddag. Observerte i Le 23, Le 24 og Le 25 og bygget to vardar. Fra Le 25 tok jeg fremsikt til alle de av mine stasjoner som det kunde bli tale om å bestemme ved fremskjæring.

Torsdag, 20. august. Tilbake til leiren kl. 2.30 formiddag. Vi sov til om aftenen og tenkte å starte igjen, da, men været tyknet til og vi måtte la det være.

Fredag, 21. august. Lettere vær utpå dagen. Startet kl. 1.30 eftermiddag. Observerte i Le 26 og Le 27 og bygget to varder. Billedene fra Le 27 blev mindre gode på grunn av tåke. Vi gikk så til ing. SARTORIUS'S leir øverst i Lundströmdalen for å konferere angående det gjenstående arbeide, men han var gått til Agardh.

Lørdag, 22. august. Kom tilbake til vor egen leir kl. 9.30 formiddag efter å ha været borte i 20 timer, sov resten av dagen.

Søndag, 23. august. Tåke i høiden med enkelte solgløtt.

Mandag, 24. august. Samme vær. HEYERDAHL og EGGVIN gikk til Braganza efter parafin og post.

Tirsdag, 25. august. Fremdeles tåke og sterk vind.

Onsdag, 26. august. Startet kl. 7 morgen, vadet over Lundströmelven og besteg Dalskutan. Observerte i Le 28, Le 29 og Le 30 og bygget to varder. Gikk siden over Skutdalen for å fortsette på øst-siden av denne, men her innfant tåken sig igjen og hindret arbeidet. På hjemveien tok vi med 4 bokser melk fra et gammelt svensk depot østenfor Lundströmdalen. Elven som om morgenen lot sig passere uten vanskelighet, var om aftenen så stor at vi hadde vår fulle hyre med å komme over.

Torsdag, 27. august. Tilbake til leiren kl. 2.30 morgen efter 19½ times tur. Vi sov uover dagen. Om aftenen var der igjen

tåke og vind.

Freitag, 28. august. Bra vær. Startet kl. 10 formiddag. for å gå til Le 16 og derfra ta fremsikt til de av mine stasjoner som burde bestemmes ved fremskjæring. På grunn av de erfaringer vi gjorde sist, valgte vi denne gang å følge ryggen i retningen fra Le 15 til Le 16, men her var der også meget vanskelig å komme frem. På skarpeste eggen var det umulig å gå, og i skråningen mot vest, som var den minst steille, hadde stenskedene slipt fjellet aldeles glatt og nedenunder gikk en rett styrting. Ved å benytte taug og klatre som andre tindebestigere, lykkedes det oss i løpet av en time å komme over det farlige parti. Etter endt observasjon kom vi tilbake til leiren kl. 12 natt. Dette var vår siste topptur, og hermed ansåes markarbeidet for avsluttet idet landet mellom Kjellströmdalen og Reindalen nu var kartlagt østover til Skutdalen.

Våre leirplasser i sommerens løp lå alle i Kjellströmdalen, da der ikke fantes nogen passende plass før man kom til Reindalen. Vi fikk derfor gjennomgående lange toppturer, 18 til 25 timer, og der blev sjelden anledning til å følge den vanlige regel å arbeide om dagen og sove om natten.

Lørdag, 29. august. Kl. 6 eftermiddag flyttet vi leiren til Braganza. Skjøt 3 ryper underveis. Benyttet båten og seilte det siste stykke over Braganzabukta. Utover aftenen kom der i alt 4 partier til Braganza, ing. KOLLERS, dr. BRAASTADS, ing. SARTORIUS'S og mitt, og alle slog leir ved stranden.

Søndag, 30. august. Forberedelser til avreisen. Om aftenen var vi buden til svenskene på smørgås.

Mandag, 31. august. "Farm" ankret op på havnen kl. 9.30 formiddag. Vi bragte våre saker ombord. Avgikk sydover kl. 7.30 eftermiddag.

Freitag, 4. september. Ankom til Tromsø kl. 7.30 formiddag.

Reiste videre sydover med hurtigrutebåten "Richard With" kl. 5 eftermiddag.

Mandag, 7. september. Ankom til Trondhjem kl. 8 formiddag, reiste videre med toget kl. 5.35 eftermiddag.

Tirsdag, 8. september. Ankom til Oslo Østbanestasjon kl. 7 formiddag.

III. VÆROVERSIKT.

I tiden fra og med 9. juli til og med 29. august var der 19 dager observasjonsvær, hvorav 17 blev benyttet til observasjoner og 2 til flytning.

33 dager dårlig vær, delvis med sterk vind, regn og tett tåke, og delvis med tåke bare i høiden og klart nedenfor.

IV. RESULTATER AV SOMMERENS ARBEIDE.

Jeg hadde 14 toppturer
 og tok 25 trigonometriske stasjoner
 29 fotogrammetriske "
 254 fotografier
 og bygget 21 varder.

Oslo, 28. januar 1927.

Bernhard Lunke.